

7. Összegzés

Tanulmányomban elsősorban a tápiósülyi internálótáborban őrzött olasz származású személyek fogva tartási körülményeit, illetve a táborban elhunyt olaszok számával kapcsolatos problémát kívántam bemutatni. A tápiósülyi internálótábor első világháború alatti működése során több ezer ember tartózkodott hosszabb vagy rövidebb ideig a tábor területén. A tábort eredetileg az olasz civil internáltak számára jelölték ki, de 1916-tól kezdve az ide szállított románok számban felülmúlták őket.

Feltehetően nem csak Tápiósüly és Kiskunhalas voltak azok a települések, ahol a Magyar Királyság területén őriztek olyan olasz civileket, akiket a hatóság a közbiztonságra és a hadviselés érdekeire hivatkozva helyezett rendőri felügyelet alá vagy utalt zárt internálótáborba.

*A tápiósülyi internálótáborban elhunyt fiumei polgárok emlékére készült emlékmű a sülysápi temetőben.
(A szerző felvétele.)*

A Kiskunhalasra deportált olaszok valószínűleg a könnyebb mozgást, szabadabb életet jelentő rendőrhatalósági felügyelet alatt éltek. Talán ez is lehetett az oka annak, hogy közülük senki nem halt meg a fogva tartás során, hiszen itt az életkörülmények jóval kedvezőbbek voltak, mint egy zsúfolt internálótáborban.

A tápiószülyi táborban elhunyt olasz származású személyekkel kapcsolatos számokat illetően az eddig feltárt magyarországi források fényében revízió alá kell venni. Ezek alapján feltételezhető, hogy a korábbinál jóval kevesebb fiumei polgár lelte halálát 1915 és 1918 között, és valamivel magasabb az olasz áldozatok száma is, mint a témával foglalkozók körében ismert szám. Fontos hangsúlyozni, hogy a tanulmányban közölt kutatási eredmények magyarországi levéltári forrásokon, azon belül is a tábor lokációjának megfelelően Pest-Pilis-Solt-Kiskun megyei dokumentumokon alapulnak.

Ebből kifolyólag nem kizárt, hogy létezik olyan olasz levéltári forrás, amely az általam elvégzett vizsgálat alapján táborban elhalt fiumei polgárok számát megcáfolhatja. Ugyanakkor az a tény, hogy az első világháború alatt Magyarországon létrehozott civil internálótáborok rendszerének és az azzal összefüggő dokumentáció teljes feltárása még várat magára, feltételezi, hogy ez a szám – legalábbis az olasz állampolgárok vonatkozásában – inkább nőni fog. A kutatás messze nincs lezárva, így látókörbe kerülhet olyan kimutatás vagy lista, amely ezt a számot megerősíti, avagy cáfolja.